TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 777/97

Joseph Dimech

vs

Chairman Telemalta Corporation u b'digriet tat-13 ta' Ottubru, 1999 giet korretta ghal Maltacom p.l.c. bhala successur tal-istess

Illum 18 ta' April, 2002.

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995, u b'mod aktar preciz fi jew ghall-habta ta' l-1989 huwa sofra ingustizzja f'li gie mcahhad ingustament minn promozzjoni li kien jikkwalifika ghaliha.

Illi l-fatti tal-kaz kienu fil-qosor kif gej:-

Huwa kien dahal jahdem mat-Telemalta ghall-habta ta' Settembru 1978 bhala Tracer.

Sal-1986 huwa kien ha 3 promozzjonijiet u wasal sal-grad ta' Technical Officer I fid-Drawing Office.

Fl-1989 kienu hargu applikazzjonijiet ghall-grad ta' TOII. Huwa kien applika u ghamel l-interview. Meta hargu r-rizultati, sab li kien gie maqbuz minn nies li ma kellhomx esperjenza teknika daqsu.

Xtaq isemmi li huwa ghandu dawn il-kwalifiki:

City & Guilds Certification in Motor Vehicle Technology & Engineering Drawing.

Flimkien ma' dawn il-Korsijiet tat-Telemalta:

Technical Drawing Grade A, Planning & Design Grade A, Advanced Planning & Design, Computer Courses u Quality Tools and Technique.

Ta min isemmi li meta marad is-Sur Emanuel Caruana li kien l-imghallem tieghu u li kien jokkupa l-grad ta' TOIII huwa kien gie ordnat li jiehu "Over" id-Drawing Office, peress li s-Sur Caruana kien hareg fuq Long Sick Leave.

Hemmhekk assuma r-responsabbiltajiet kollha ta’ 3 Exchanges, l-ex Military Cable ta’ Malta kollha, u l-Fibre Optic Cable. Barra mir-responsabbilita` ta’ l-istaff li kien jikkonsisti fi 8 minn nies li tlieta minnhom kienu ta’ l-istess grad tieghu jigifieri TOI.

Ta min isemmi li huwa assuma dawn ir-responsabbilitajiet sal-gurnata tal-lum, bl-istess grad ta’ TOI meta huwa barra r-responsabbilta` tad-Drawing Office, ha hsieb iharreg Studenti (TAS) fil-planning fil-Floriana Drawing Office.

Huwa hass li huwa gie mtellef din il-promozzjoni li kien jikkwalifika ghaliha, ingustament minhabba t-twemmin politiku tieghu.

Illi huwa kien bi hsiebu jgib biex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda murija fl-elenku li jindika ghar-rigward ta’ kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrent kien bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda tieghu.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab lil dan it-Tribunal li jisma’ u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-att ta’ l-1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta’ Ingustizzji u li jinghata rimedju billi jigi ordnat illi jiehu il-grad tax-xoghol li qieghed jaghmel prezentament jigifieri dak ta’ Officer in Grade 8 u li ilu jaghmel ghal dawn l-ahhar 4 snin kif gie irrakkomandat minn l-Engineer Albert Gatt back dated minn meta assuma ir-responsabbilitajiet prezenti, jew inkella dan ir-rimedju ma jistax jinghata allura li jigi ordnat li r-rikorrent jithallas kumpens fl-ammont ta’ hamest elef lira (Lm5000).

Ra l-elenku tax-xhieda tar-rikorrent.

ECCEZZJONIJIET:

Ra r-risposta ta' l-intimat li ecepixxa:

1. Illi l-korporazzjoni cahdet li ghamlet xi ngustizzja b'rizultat ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita mar-rikorrent jew li cahditu minn promozzjoni li kien haqqu.

2. Illi s-sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-grad ta' Technical Officer II kienet harget fit-23 ta' Gunju 1989. Ir-rikorrent kien applika pero' ma kkwalifikax u ghalhekk ma setax jinghata l-promozzjoni.

3. Illi minn massimu ta' 100 marka r-rikorrent gab biss 30 marka. Dawn kienu mqassmin hekk: 5 minn 30 marka ghas-snin ta' servizz; 5 minn 20 marka ta' l-esperjenza; 5 marki inn 15 il-marka ghal kwalifiki; 8 minn 20 marka ghar-risposta fuq mistoqsija teknika; 3 minn 10 marki ghal mistoqsija generali u 4 minn 5 marki ghal personalita'.

4. Illi dwar l-ilment li nqabez minn persuni b'inqas esperjenza teknika minnu kif jidher mir-rizultat dan ma kienx l-uniku kriterju ta' l-ghazla. F'kull kaz ir-rikorrent ghandu jispecifika ghal min qed jirreferi biex il-korporazzjoni tkun tista' twiegeb ahjar.

5. Ghaldaqstant il-korporazzjoni talbet li dan it-Tribunal joghgbu jichad it-talba tar-rikorrent. Bl-ispejjez kontra tieghu.

Ra l-elenku tax-xhieda tal-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.
Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

PROVI:
Ikkunsidra

Illi r-rikorrent ipprezenta affidavit u fih ikkonferma l-kontenut tar-rikors. Hu lmenta mill-marki li nghata ghall-esperjenza, kwalifiki, mistoqsija teknika u mistoqsija generali. Semma wkoll illi kien gie nkarigat jassumi r-responsabiltajiet ta' l-imghallem tieghu meta dan hareg on long leave. L-imghallem tieghu kellu l-grad ta' TOIII. Ir-rikorrent kien jahdem fid-Drawing Office.

Xehed Guido Bartolo Head Network Planning li semma li lir-rikorrent jafu u fl-1993 kien il-kap tieghu. Kompla jghid li r-rikorrent kien qed jaghmel xoghol superjuri ghall-grad tieghu dak iz-zmien. Xoghlu kien jaghmlu tajjeb.

Xehed David Buttigieg Executive Principal mal-Maltacom li pprezenta rapport tal-Bord ta' l-Ghazla ghall-grad ta' TOII rigward il-promozzjonijiet li saru bejn l-1989 u l-1990. Dan jikkomprendi l-ordni tal-mertu ta' kull impjegat bil-marki relattivi ghal kull kriterju.

Emanuel Caruana Technical Executive mal-Maltacom semma li r-rikorrent kien l-assistent tieghu fil-Planning Section. Meta kien ikun assenti mid-Drawing Office kien ihalli f'idejn ir-rikorrent biex imexxi. Dwar xoghlu qal li r-rikorrent dejjem qdieh mill-ahjar li seta. Meta x-xhud gie trasferit f'sezzjoni ohra baqa' jmexxi r-rikorrent. Hu kellu xi hdax jew tnax –il persuna mieghu pero meta l-affarijiet kienu jiehdu certu delikatezza kien jaghzel lir-rikorrent biex jaghmilhom.

Illi saret referenza ghas-sentenza moghtija fis-6 ta' Novembru 2001 fir-rikors numru 1108/97 fl-ismijiet Joseph Mallia vs Chairman Maltacom p.l.c. fejn it-Tribunal qal:

Allokazzjoni Generali ta' Marki:

Dan it-Tribunal jinsab spiss affacjat bil-problema tal-allokazzjoni tal-marki fl-interviews. Gieli dawn ma jkunux konformi ma' principji ohra skond il-ligi, l-prattika, ftehim kollettiv jew xi kriterju iehor. Hemm ukoll il-problema meta fil-fehma tat-Tribunal ma jkunux konformi ma' principju ta' logika. Hemm spiss il-problema li jigu allokati wisq marki ghal elementi suggettivi.

It-Tribunal jemmen hafna fil-kriterji oggettivi bhal ma huma snin ta' servizz (seniority) u kwalifiki ghax f'dawn certament ma jistax jkun hemm l-element ta' ingustizzja. B'daqshekk certament mhux qieghed jinghat li fatturi ohra bhal personalita', adattabilita' ghax-xoghol in kwistjoni, u esperjenza ma ghandhomx l-importanza taghhom.

Hawn wiehed irid ihares lejn kif gew allokati l-marki f'dan il-kaz u cioe':

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	20%
Kwalifiki	15%
Mistoqsija Teknika	20%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita'	5%

L-ewwel haga li wiehed jinnota hija li l-mistoqsija teknika giet allokata aktar marki mill-kwalifiki. Kif jista' jkun li Bord jaghti aktar importanza ghar-risposta fuq aspett wiehed mill-kwalifiki in generali. Ta min izid hawnhekk li tnejn mit-tlieta tal-Bord ma kienux teknici u ghalhekk l-evalwazzjoni tar-risposta kienet qedgha ssir minn persuna wahda. Ir-risposti kienu jinghataw f'minuta, tnejn f'interview. Dan ma kienx xi ezami skritt. Il-personal files tal-applikanti ma kinux f'idejn il-Bord. Hawn jidhol ukoll aspett iehor u cioe' il-kriterju ta' kwalifiki u kemm taghti marki ghal kull certifikat, u ta' liema livell, u jekk hux fuq lingwa jew aspett tekniku. Dan il-Bord ma dahalx fih fir-rapport tieghu.

Aspett iehor hi l-General question inghatat importanza ta' 2/3 tal-kwalifiki, u d-doppju tal-personalita'. Ma hemmx ghalfejn ta' hafna kummenti biex wiehed jirrealizza li hawn xi haga stramba.

Experience ghalkemm hi aspett importanti giet moghtija wisq importanza fl-allokazzjoni tal-marki. 20% huwa percentagg gholi u l-element tal-mistoqsija teknika tohrog parti mill-istess esperjenza u b'hekk fil-verita' gie moghti 40% meta wiehed ihares sewwa lejn dan l-aspett.

Ghalhekk it-Tribunal ihoss li ghall-ezami ta' TO II u TO III l-allokazzjoni tal-marki trid tinqasam hekk:

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	**15**%
Kwalifiki	**25**%
Mistoqsija Teknika	**15**%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita`	5%

Analizi tar-Rizultati:

Fuq l-aspett tas-**snin ta' servizz** r-rikorrent ghandu jindika l-marki zbaljati jew tieghu jew ta' applikanti ohra. B'hekk biss it-Tribunal ikun jista' jikkonstata jekk hemmx zbalji fl-ghoti tal-marki. Dwar **experience** it-Tribunal ihoss li ghalkemm dan l-aspett mhux necessarjament hu marbut mas-snin ta' servizz ftit jew wisq ghandu jkun korrelat. Izda fost il-marki moghtija jsib li ghal:

30 sena servizz applikant inghata 4, ghal 29 inghata 6, 24 inghata 7; kien hemm min ghal 7 snin ta' servizz inghata 17, u ghal 9 inghata 20 [u dan kien Telecom Technician I u ghalhekk kellu esperjenza gholja meta telgha 5 gradi]. Jew hemm min hu bravu hafna, jew hemm min ma tantx dotat! Inoltre dawn il-marki huma aktar preokkupanti ghax dan il-

gudizzju sar fi ftit minuti ghax il-Bord ma kellux il-personal files tal-applikanti maghhom. Dan hu kriterju suggettiv u facli li jigi zbaljat.

Dwar **kwalifiki** 13 minn 52 minn dawk li gabu l-50% ma kellhom xejn kwalifiki; minn dawk li gabu minn 42 sa 49 marki u cioe' 36, 8 biss ma kellhomx kwalifiki. Dwar il-**mistoqsija teknika** ghalkemm it-Tribunal ma hux tekniku u lanqas kien prezenti waqt l-interview biex jiccensura dak li sar, bil-fors ikollu jesprimi li risposta tajba ghadha tohrog minn min ghandu l-kwalifiki u s-snin ta' servizz. Minn ezami tal-marki ghal TO III 7 li ma kellhomx kwalifiki hadu 20 minn 20, 1 ha 19, 3 hadu 17, 1 ha 16. Il-maximum tal-kwalifiki kien 15; fost dawk li ma ghaddewx kien hemm 7 li kellhom 15. Minn dawn is-sebgha 2 gabu 12, 1 gab 10, 1 gab 8, 1 gab 7, u 2 gabu 5 [u dawn l-ahhar tnejn kellhom 10 snin ta' servizz u kien TO I u l-iehor 12 il-sena u kien TO II].

Ghalhekk t-Tribunal ghandu l-obbligu li jekk jigi pruvat li l-marki moghtija huma zbaljati ghandu jvarja dawn il-marki.

Inoltre minn ezami tar-rizultat jirrizulta li l-cut-off mark ghall-promozzjoni ta' TO III kienet 52%; it-Tribunal ihoss li din trid tigi varjata ghal 50% minhabba li kien hemm min ma kienx haqqu jikkwalifika u fil-fatt sar u ghalhekk ha post ta' dawk li mhux suppost hadilhom posthom. Il-cut-off tat-TO II kienet 50% u ghalhekk it-Tribunal ma ghandux xi jvarja.

Marki moghtija lir-Rikorrent:

Dwar Snin ta' Servizz, il-Bord alloka 30%; ir-rikorrent gab 5; it-Tribunal jinnota li r-rikorrent dahal jahdem mat-Telemalta fl-1978 u ghalhekk suppost li nghata 11 marka u mhux 5 ghax ghalkemm ma hemm imnizzel xejn fir-rapport li l-marki nghataw wahda ghal kull sena meta qies l-allokazzjoni ta' 30 marka bil-fors li trid tinhadem b' marka ghal kull sena; ghalhekk ir-rikorrent qed jinghata 11-il marka;

Dwar Esperjenza l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 5; meta t-Tribunal iqis li r-rikorrent jokkupa l-grad ta' TO I u kien ilu 11-il sena mas-socjeta` intimata kien haqqu 8 marki; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal din issir 6;

Dwar Kwalifiki l-Bord alloka 15%; ir-rikorrent gab 5; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 25%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 8;

Dwar Mistoqsija Teknika l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 8; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 6;

Dwar Mistoqsija Generali l-Bord alloka 10%; ir-rikorrent gab 3; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 10%; it-Tribunal ihalli l-istess marka ta' 3;

Dwar Personalita` l-Bord alloka 5%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 5%; il-marka tibqa' 4.

Dan igib it-Total ghal TO I ghal 38. Ghal dawn il-motivi jilqa' l-eccezzjonijiet tas-socjeta` intimata u jichad it-talba tar-rikorrent.

Spejjez kontra r-rikorrent.